

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Ташева,
член на научното жури по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент”
в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, професионално
направление 2.2. История и археология (Нова история – История на Великобритания
през XIX век), обявен в ДВ, бр. 24/17.03.2023 г.

с единствен кандидат в конкурса
главен асистент доктор Любомир Цветанов Кръстев,
преподавател по Нова история в ИФ на СУ „Св. Климент Охридски”

Главен асистент доктор Любомир Кръстев е представил прецизно изготвена документация за своята научноизследователска и преподавателска работа, от която е видно, че кандидатурата му отговаря на всички условията за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“. Представените от кандидата материали убедително доказват, че той не само изпълнява минималните национални изисквания, посочени в Закона за развитието на академичния състав в Република България (чл. 26, 24 и 26 от ЗРАСРБ) и в Правилника за неговото приложение, но и значително надвишава минимума от 400 точки по различните групи показатели относно броя, характера и цитиранията на научните му публикации. Кандидатът е постигнал резултат от 565 точки. Приведената официална справка за семинарните занятия и лекционните курсове, които Любомир Кръстев води, разкрива, че той има преподавателски хорариум от 875 ч. аудиторна заетост (2021/2022 учебна година), което е много над норматива за академичната длъжност „доцент“.

Академично израстване и кариерно развитие на кандидата

Познавам д-р Любомир Кръстев още от студентските му години, била съм негов научен ръководител по време на докторантурата му и непосредствените ми впечатления от цялостната му изследователска и преподавателска работа са много положителни.

Любомир Кръстев получава висшето си образование в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През 2011 г. той се дипломира като бакалавър по История със специализация Нова история и две години по-късно като магистър по История в магистърска програма „Кризис, конфликти и дипломация в световната политика, XVI-XX век“. През 2017 г. Любомир Кръстев успешно защитава своята дисертация на тема „Наполеон Бонапарт в британското обществено мнение, 1796-1815 г.“, за което му е присъдена образователната и научна степен „Доктор“. Почти през цялото време на докторантурата той работи като хоноруван асистент към катедрата по нова и съвременна история в ИФ на СУ и в същото време като експерт по дигитализация на книги за нуждите на Исторически факултет. Въпреки тези допълнителни дейности той се нарежда сред малцината докторанти, успели да завършат предсрочно работата по дисертационния си труд.

През октомври 2017 г. д-р Любомир Кръстев е назначен на длъжност главен асистент в катедра Нова и съвременна история в ИФ на СУ. Лекционните му курсове са посветени на разнообразна проблематика – история на модерната епоха, различни аспекти от развитието на международните отношения през XVI-XIX век, история на еврейския народ, проблеми на дипломацията и сигурността в Близкия изток, история на Британската империя през XIX век и на британските външнополитически доктрини. Гостувал е като лектор в университета „Йоханес Гутенберг“ в Майнц, бил е гост-преподавател и в Кьолнския университет. Любомир Кръстев работи много добре със своите студенти, той е уважаван и търсен от тях преподавател. За това свидетелства фактът, че за период само от 3 години (2019-2022 г.) той е бил научен ръководител на 12 дипломанти в магистърската степен на обучение.

Наред със своята интензивна преподавателска работа Любомир Кръстев се изявява като ръководител и активен участник в изпълнението на редица научни проекти в Историческия факултет на Софийския университет – организира и участва в научни конференции, в съставителство и редакция на сборници с доклади, съорганизатор е на националната изложба, посветена на Историческия факултет (20-25 май 2022 г.), член е на различни комисии във факултета. Има също така разнообразни медийни изяви, чрез които популяризира своите знания и академични постижения.

Изследователски постижения и научни приноси на д-р Любомир Кръстев

Любомир Кръстев участва в конкурса за доцент с 14 научни разработки, публикувани след защитата на дисертационния му труд, които се разпределят в следните категории:

- Хабилизационен труд – една публикувана монография;
- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд;
- Четири статии, публикувани в научно издание, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация
- Една студия и седем доклада и статии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове – сборници

Представените публикации разкриват д-р Любомир Кръстев като активен автор, умещ да избира интересни теми, обикновено пренебрегнати или недостатъчно изяснени в историографията, да обръща внимание на слабо познати обстоятелства, да предлага свое тълкуване на проучваните проблеми.

Добър пример за индивидуалния поглед на д-р Кръстев към историческите събития предлага неговият хабилизационен труд – монографията „Войната на Палмерстън. Великобритания, Кримската война и балансът на силите“. УИ "Св. Климент Охридски“, 2022 (280 с.). Авторът си е поставил за цел да интерпретира богатата и сложна проблематика на Кримската война като постави в центъра на своето внимание ролята, която играе в конфликта британският политик лорд Палмерстън. Този подход в проучванията, посветени на Кримската война, е нетрадиционен, оригинален и от тази гледна точка може да се твърди, че самият избор на темата е предпоставка за научен принос.

Изследването стъпва върху много широка основа от документални източници и научна литература. Особено ценни и впечатлителни са многобройните архивни материали, които Любомир Кръстев е издирил в британските архиви и библиотеки. Видно е също, че той детайлно е проучил и обилно използвал в работата си публикуваните стенографски дневници на британския парламент, британския периодичен печат, както и най-различни свидетелства на преки участници в събитията.

Изложението по темата има логична структура, организирано е в осем съразмерни по обем глави, на които авторът е дал интригуващи заглавия, предизвикващи интереса на читателя. Включването на илюстративен материал от британските архиви придава допълнителна стойност на печатното издание.

Любомир Кръстев защитава със солидна аргументация тезата си, че Палмерстън е водеща фигура в събитията около Кримската война и цялостното развитие на Източния въпрос. Той представя доктрината на Палмерстън, като обръща внимание на концепцията му за общата европейска сигурност и запазването на баланса на силите в Европа, изследва детайлно политическата му активност, като акцентира върху усилията му за изграждане на съюзи с цел ограничаване на руската експанзия, разкрива способността на Палмерстън да мобилизира националните ресурси на Великобритания в името на победата. Много интересна и с несъмнен приносен характер е и тази част на изследването, в която авторът, върху основата на множество документални източници, рисува картината на обществените настроения във Великобритания в средата на XIX век, изтъквайки силното влияние, което те оказват върху политиците. Освен това Любомир Кръстев допълва традиционния наратив за войната със свои оригинални изследвания за използваното модерно въоръжение, за опустошителния характер на епидемиите по време на конфликта, за ежедневието на обикновените хора и цената, която те са принудени да платят. Монографията е предложена в много добър академичен стил, съдържа редица оригинални приноси моменти и има висока познавателна стойност за българските читатели.

Втората монография, с която д-р Любомир Кръстев участва в конкурса за доцент, е на тема „Наполеон Бонапарт в британското обществено мнение, 1796-1815 г.“ УИ "Св. Климент Охридски“, 2023 (300 с.). Тя е разработена върху основата на защитената от него през 2017 г. дисертация със същото заглавие. В този труд Любомир Кръстев проследява аналитично и прецизно развитието на две противоположни тенденции в британското общество: едната, формираща „демонизиран“ образ на френския генерал (по-късно император), а другата, изразяваща положителни чувства към него. Книгата дава възможност на българските читатели да добият представа за Великобритания с нейните политически конфликти и социални проблеми в един драматичен период от историята ѝ, когато над нея е надвиснала заплахата от френска агресия. За

написването на своя труд авторът е проучил много богат и разнообразен документален материал, което му е дало възможност да направи подробни и изчерпателни анализи, да формулира изводи с ясно изразен приносен характер.

Сред другите проучвания на Любомир Кръстев се открояват онези, които той е посветил на голямата тема за епидемиите в епохата на Новото време и усилията на хората да се справят с тях. В българската и дори в световната историография тази проблематика остава все още до голяма степен неизследвана. За да привлече вниманието към нея, Любомир Кръстев става инициатор за организирането на научна конференция, проведена през март 2022 г. в Историческия факултет на Софийския университет. Първата публикация на д-р Кръстев по темата за епидемиите е студията „Епидемията от едра шарка и Френско-пруската война, 1870-1871 г.“, в която той доказва, че неумението на французите да спрат разпространението на болестта е много важен фактор за поражението им във войната. Впоследствие той публикува изследванията си за холерата по време на Кримската война, 1853-1856 г., които са отразени и в хабилитационния му труд, както и статиите „Епидемиите в Новото време и поуците от тях“ и „Епидемиите като всекидневие в ранномодерна Европа“.

Значима и оригинална е също неговата статия „Престъпление или Просвещение? За творчеството на маркиз Дьо Сад“. Тук Любомир Кръстев предлага свое тълкуване на творбите на известния френски писател, оспорва някои стереотипни схващания за тях, слага акцент върху революционната им същност. Интерес буди и една друга негова публикация по тема, излизаща извън рамките на Новото време, в която Л. Кръстев дискутира опитите на някои радикални ционисти да решат еврейския въпрос чрез сътрудничество с фашистка Италия и нацистка Германия.

Не съм установила никакви елементи на плагиатство в научното творчество на д-р Любомир Кръстев. Неговите изследвания са оригинални, резултат от задълбочена работа с множество различни по характер документални материали, те показват и напълно коректното му отношение към постиженията на другите изследователи. Публикациите на д-р Кръстев вече са добили популярност, което личи от тяхното цитиране в специализираната литература. Той е постигнал резултат от 135 точки от цитирания, което значително надвишава изисквания минимум от 50 точки. Заслужено признание за научните постижения на д-р Любомир Кръстев,

особено за изследванията му по британска история, е избрането му през 2020 г. за млад член на Кралското историческо дружество на Великобритания.

Заклучение

Представените в конкурса научни публикации на д-р Любомир Кръстев, данните за неговата преподавателска работа, организационни умения и публични изяви, както и личните ми впечатления от изключителната му работоспособност и пълна всеотдайност към научните задачи, с които се заема, ме убеждават по безспорен начин, че той отговаря на всички необходими изисквания и напълно заслужава да заеме академичната длъжност „доцент“. Оценката ми за неговата кандидатура е изцяло положителна. Ще гласувам с „ДА“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 2.2. История и археология (Нова история – История на Великобритания през XIX век) от д-р Любомир Цветанов Кръстев.

22.06 2023 г.

.....

доц. д-р Росица Ташева